

ОҢТҮСТИК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жұқпалы аурулар және дерматовенерология кафедрасы Обаға карсы костюмді киу және шешу алгоритмі	044/28-05

**Тәжірибелік дағдылар орталығында клиникалық дағдыларды оқыту
бойынша обаға қарсы костюмді киу және шешу алгоритмін қолдануымен
әдістемелік ұсыныстар**

Мамандығы: «Жалпы медицина»

Пәні: Жұқпалы аурулар

Курсы: 4

Кафедра: Жұқпалы аурулар және дерматовенерология

Құрастырушылар: асистенттер Алиев Д.С., Әуезханов С.П., Жораханова Б.Ә.,
Садыхова Д.К.

Шымкент 2022 ж.

ОНДУСТИК QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Оңтүстік Қазақстанская медицинская академия»
Жұмылалы аурулар және дерматовенерология кафедрасы Обала карсы костюмді кио және шешу алгоритми	044/28-05

Кафедра мәжілісінде қаралған

30. 11 2022 ж. №41 хаттама

Кафедра менгерушісі м.ғ.к., профессор Гозой- Г.Н. Абуова

OÝTÝSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ 	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия» Жұқпала аурулар және дерматовенерология кафедрасы Обага қарсы костюмді киу және шешу алгоритмі	044/28-05
---	---	-----------

1. Клиникалық дағдының атауы: Обага қарсы костюмді киу және шешу.

2. Оқытудың мақсаты: студентті НҚА-ға сый, аса қауіпті инфекцияларға күдік туындаған жағдайдағы дәрігердің тактикасына сәйкес обага қарсы костюмді киу және шешуді үйрету.

3. Манекенде дағдыларды алдын-ала үйретуге және көрсетуге кететін уақыт: 10 мин.

4. Дағдыны өз бетінше игеруге кететін уақыт: 20 мин.

5. Клиникалық дағдыларды игеру үшін қажетті теориялық білім:

1. Аса қауіпті инфекциялар туралы жалпы түсінік (АҚИ).
2. АҚИ бойынша нормативтік-құқықтық актілер.
3. АҚИ-дың алдын-алау.
4. Инфекцияның алдын алу және инфекциялық бақылау.
5. Жеке қорғаныс құралдары.
6. Обага қарсы костюм, түрлері.
7. АҚИ-ге күдік туындаған кездеңі дәрігердің тактикасы.
8. АҚИ кезінде ескерту схемасы.
9. АҚИ-дан қайтыс болған адамның мәйітін тасымалдау және жерлеу. 10. Шекаралар мен аумакты АҚИ әкелуден және таратудан қорғау.

6. Тренажерлар, манекендер, модельдер, көрнекі құралдар тізімі: Обага қарсы костюм.

7. Медициналық бұйымдар мен жабдықтардың тізбесі:

1. Пижама немесе комбинезон, медициналық тәпішке, медициналық қалпак, орамал (капюшон), обага қарсы халат, он қысымды респиратор-капюшон, макта-дәкес маскасы (шанға қарсы респиратор, сүзгіш немесе оттегінің оқшаулайтын газқағар), көзілдірік, резенке колғап, сұлті, шұлық, тәпішке, резенке етік;

2. Костюмді заарарсыздандыру үшін өндеге арналған дезинфекциялық ерітіндісі бар жеке ыдыстар көзделеді: етік немесе галошты, костюмді шешу барысында қолғап киуілі колддарды, макта-дәкес маскаларды, халатты, орамалды (капюшонды), сұлтіні, қолғаптарды, көзілдіріктер 70% спиртке батырылады.

3. Автоклавтау, кайнату немесе дезинфекциялау камерасында залалсыздандыруда костюм тиісінше бикстерге, кос қаптарга салынады.

8. Дағдыны орындау алгоритмі:

№	Кезендер: Обага қарсы костюмді киу	Орында лды	Орын далма	Ескер ту
---	---------------------------------------	---------------	---------------	-------------

ONTUSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жұлпылар аурулар және дерматовенерология кафедрасы	044/28-05
Обаға карсы костюмді кио және шешу алгоритмі	

№	ДЫ	ДЫ	ДЫ
1	Aса қауіпті инфекциямен ауырған науқасты анықтаған бойда, сактандыру күмін және жұмыс істеген ынғайлы орынға орналасу. Обаға карсы киімді алып және оның бүтіндігін тексеру.		
2	Пижаманы дұрыс киді. Шұлық пен тәпішке киуді дұрыс көрсетті. Басына медициналық қалпақ, орамал киді.		
3	Обаға карсы халат киуді дұрыс көрсетті. Шапан қақпасы мен шапанның белбеуі алдыңғы жағынан сол жаққа ілмекпен байланған, содан кейін ол ленталарды жендерге bekіткен. Етік киуді дұрыс көрсетті.		
4	Респираторлы (мактала-дәкелі бетперде) дұрыс киуді көрсетті: бетперденің жоғарғы шеті орбиталардың теменгі болігінің деңгейінде қалды, теменгі шеті иектін астына тұсті. Бетперде (респиратор) ауыз бен мұрынды жабады. Бетперденің жоғарғы таспалары бастын артқы жағына, ал төменгі жағы самайға байланған. Мұрын канаттарының бүйірлеріне макта тампондары қойылды.		
5	Көзілдіріктің әйнегі арнайы карындашпен немесе құрғак сабынмен сұртіледі. Көзілдірік киуді дұрыс көрсетті, жақсы жабдықталған және ауа сүзгісінің жоқтығына тексерілген. Резенке қолғап кигенін көрсетті (олардың тұтастығын тексергеннен кейін). Белдіктің артына сұлға қоюды дұрыс көрсетті.		

№	Кезеңдер: Обаға карсы костюмді шешу	Орында лды	Орын далма ды	Ескер ту
1	Костюмнің эр болігін алып тастағаннан кейін қолын қолғаппен дезинфекциялық ерітіндіге батырып, костюм келесі ретпен шешілді: етік дезинфекциялық ерітіндімен мол суланған тампондармен жоғарыдан төмен караң сұртілді, сұлғын алып таставы.			
2	Етіктің шешілүін дұрыс көрсетті және көзілдірікті екі қолымен алға, жоғары және артқа тартып алды.			
3	Макта-дәкелі бетпердесінің шешілүін дұрыс көрсетті және оның сыртқы жағымен бетке тигізбестен алып таставы.			
4	Халаттың жаға байламдарын шешілүін дұрыс			

ONTUSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жұлпапалы аурулар және дерматовенерология кафедрасы	044/28-05

	керсетті, белбеу және қолғаптың жоғарғы жиегін түсіріп, жендер байламдарын шешіп, халатты шешіп, сыртқы болігін ішке орап алды. Орамалды дұрыс шешіп алды, оның барлық ұштарын бастың артқы жағында бір қолға мұқият жинады.			
5	Қолғапты дұрыс шешіп алды (қолғаптың бүтіндігі бұзылды деген күдік болса, оларды дезинфекциялық ертіндіде тексерді (бірақ ауамен емес); корғаныс костюмін толық шешкеннен кейін қолын 70% спиртпен өндеді, содан кейін сабынмен мұқият жуды.			

9. Тапсырма:

АҚИ анықталғанда дәрігерлік тактиканы менгеру.

Обага қарсы костюмді кию және шешу алгоритмін толық менгеру.

10. Сабак тақырыбы бойынша өзін-өзі бағалауға арналған материалдар:

1. Обага қарсы костюмнің ... типі бар.

- A. IV
- B. II
- C. III
- D. I

2. Обага қарсы костюмнің I типі ... киіледі.

A. тырысқақта

B. обаның бубонды және терілік түрімен науқастардың қорытынды диагнозы қойылғанға дейін және бірінші теріс нәтижелі бактериологиялық зерттеу алынғанға дейін

C. обаның өкпелік және септикалық ошагында, геморрагиялық қызбада, сібір жарасы мен саптың өкпелік түрінде

D. обаның бубонды және, немесе терілік түрінде және жаңа науқастар түспеген жағдайда

3. Обага қарсы костюмнің II типі ... киіледі.

A. обаның бубонды және терілік түрімен науқастардың қорытынды диагнозы қойылғанға дейін және бірінші теріс нәтижелі бактериологиялық зерттеу алынғанға дейін

B. тырысқақта

C. обаның өкпелік және септикалық ошагында, геморрагиялық қызбада, сібір жарасы мен саптың өкпелік түрінде

D. обаның бубонды және, немесе терілік түрінде және жаңа науқастар түспеген жағдайда

ОНТҮСТИК ОАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИЯСЫ «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жұқпалы аурулар және дерматовенерология кафедрасы Обага қарсы костюмді кізу және шешу алгоритмі	044/28-05

4. Обага қарсы костюмнің III типі ... киіледі.

- A. тырысқақта
- B. обаның бубонды және, немесе терілік түрінде және жаңа науқастар түспеген жағдайда
- C. обаның өкпелік және септикалық ошағында, геморрагиялық қызбада, сібір жарасы мен саптың өкпелік түрінде
- D. обаның бубонды және терілік түрімен науқастардың корытынды диагнозы қойылғанға дейін және бірінші теріс нәтижелі бактериологиялық зерттеу алынғанға дейін

5. Обага қарсы костюмнің IV типі ... киіледі.

- A. обаның бубонды және, немесе терілік түрінде және жаңа науқастар түспеген жағдайда
- B. обаның бубонды және терілік түрімен науқастардың корытынды диагнозы қойылғанға дейін және бірінші теріс нәтижелі бактериологиялық зерттеу алынғанға дейін
- C. обаның өкпелік және септикалық ошағында, геморрагиялық қызбада, сібір жарасы мен саптың өкпелік түрінде
- D. тырысқақта

6. Обага қарсы костюмнің IV типі ... жинақталған.

- A. қалпақ (кішкентай үшкіл орамал), обага қарсы халат (хирургиялық), шұлықтар, аяқ күйдермен
- B. пижама, обага қарсы халат (хирургиялық), шұлықтар, аяқ күйдермен
- C. пижама, қалпақ (кішкентай үшкіл орамал), шұлықтар, аяқ күйдермен
- D. пижама, қалпақ (кішкентай үшкіл орамал), обага қарсы халат (хирургиялық), шұлықтар, аяқ күйдермен

7. Обага қарсы костюмді жұқпалы нысанмен жұмыс істейтін үй-жайға кіргенге дейін ... тәртіппен киеді.

- A. пижама (комбинезон), шұлық, аяқ күім, медициналық қалпақ, үшкіл орамал (капюшон), обага қарсы халат және етік, маска, көзілдірік, резенке қолғап, сұлғі.
- B. пижама (комбинезон), аяқ күім, шұлық, медициналық қалпақ, үшкіл орамал (капюшон), обага қарсы халат және етік.
- C. шұлық, аяқ күім, медициналық қалпақ, үшкіл орамал (капюшон), обага қарсы халат және етік.
- D. пижама (комбинезон), шұлық, медициналық қалпақ, обага қарсы халат және етік.

8. Халаттың жағасындағы таспаны және халаттың белдігін ... міндетті түрде ілмектеп байлайды, содан кейін женіндегі таспаларды байлап бекітеді.

- A. он жаң бүйірінде
- B. алдыңғы жағынан сол жақ бүйірінде
- C. артынан

ОНДҮСТИК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИЯСЫ «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY AO «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жұқпалы аурулар және дерматовенерология кафедрасы	044/28-05

Обаға карсы костюмді кию және шешу алгоритмі

D. ортада

9. Қолғап киілген қолды костюмнің әрбір бөлігін шешкеннен кейін дезинфекциялық ерітіндіге батыра отырып, костюмді шешу барысында қолғапты шешкен сон, қолғаптың тұтастығы сакталмағанына құдік болған кезде оларды ... тексереді.

- A. ауамен
- B. үрлеп
- C. колмен созып
- D. дезинфекциялық ерітіндіде

10. Обаға карсы костюмді шешкеннен кейін қолды ... өндейді, содан кейін сабынды сумен мұқият жуады.

- A. йодпен
- B. сутегі асқын тотығы ерітіндісімен
- C. сумен
- D. 70 ° спиртпен

11. Дағдыны орындауды бағалау критерийлері:

№	Орындалуы	Бағалау критері
1	Орындалды	Барлық қадамдар дұрыс ретімен орындалғанда есептелінеді.
2	Жартылай орындалды	Орындау барысында кемінде 3 қадам аздаған қателіктермен орындалғанда есептелінеді.
3	Орындалмады	Орындау барысында 3 қадамнан артық қателіктер жібергенде саналады.

12. Әдебиеттер:

Қазақ тілінде:

Негізгі:

1. Абуова Г.Н. Жұқпалы аурулардан дәрістер жинағы: оқу құралы - Шымкент, 2017ж. 448 б.

Қосымша:

- Абуова Г.Н. Жұқпалы аурулардың синдромдық дифференциялық диагнозы: окульық -Шымкент, 2017ж. 320 б.

Орыс тілінде:

Негізгі:

ОҢДАСТИК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңдустік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жұмылды аурулар және дерматовенерология кафедрасы Обаға көрсетілген кио және шешу алгоритмі	044/28-05

1. Руководство к практическим занятиям по инфекционным болезням для студентов медицинских вузов. Е. С. Белозеров, Ю. В. Добзин, Е. И. Архипова, Издательство СпецЛит, 2017 г.; 576 с.
2. Национальное руководство по инфекционным болезням +CD. Под ред. Ющука Н.Д., Венгерова Ю.Я., 2009.

Қосымша:

1. Диагностика типичного случая инфекционной болезни (стандартизированный пациент). Учебное пособие. Н.Д.Юшук, Е.В.Волчкова. Издательство Гэотар-Медиа, 2017 г.; 454 с.
2. Дифференциальная диагностика инфекционных болезней. Руководство для врачей. В. А. Казанцев, А. П. Казанцев; Издательство; Медицинское Информационное Агентство (МИА), 2013 г. 496 с.
3. Пищевые токсикоинфекции. Пищевые отравления. Н. Д. Юшук; Издательство. Гэотар-Медиа, 2017 г.; 160 с.
4. Атлас инфекционных болезней; Владислав Иванович Лучшев, Сергей Николаевич Жаров, Владимир Владимирович Никифоров, Издательство Гэотар-Медиа, 2014 г.; 224 с.

Ағылшын тілінде:

Herізгі:

1. Harrison's Infectious Diseases / Kasper D. L., Fauci A. S.; McGraw-Hill, 3rd Edition, 2017.

Қосымша:

1. Oxford Handbook of Tropical Medicine / Eddleston M. [et al.]; Oxford University Press, 3 edition, 2008
2. Essentials of Clinical Immunology / Chapel H. [et al.]; Wiley-Blackwell Immunology / Male D., Brostoff J., Roth D. B., Roitt I. M.; Saunders / Elsevier, 6 edition, 2014

Travel and Tropical Medicine Manual / Jong E. C. [ed. by], Sanford Ch.; Saunders / Elsevier, 2017

Бағалау материалына дүрыс жауап үлгілері:

- 1-A
- 2-C
- 3-A
- 4-B
- 5-D
- 6-D
- 7-A
- 8-B
- 9-D
- 10-D

ОНТУСТИК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY AO «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жұмылды аурулар және дерматовенерология кафедрасы Обаға карсы костюмді кию және ішешу алгоритмі	044/28-05

1. Руководство к практическим занятиям по инфекционным болезням для студентов медицинских вузов. Е. С. Белозеров, Ю. В. Лобзин, Е. И. Архипова, Издательство СпецЛит, 2017 г.; 576 с.
2. Национальное руководство по инфекционным болезням +CD. Под ред. Ющук Н.Д., Венгерова Ю.Я., 2009.

Қосымша:

1. Диагностика типичного случая инфекционной болезни (стандартизированный пациент). Учебное пособие. Н.Д.Юшук, Е.В.Волчкова. Издательство Гэотар-Медиа, 2017 г.; 454 с.
2. Дифференциальная диагностика инфекционных болезней. Руководство для врачей. В. А. Казанцев, А. П. Казанцев; Издательство; Медицинское Информационное Агентство (МИА), 2013 г. 496 с.
3. Пищевые токсикоинфекции. Пищевые отравления. Н. Д. Юшук; Издательство, Гэотар-Медиа, 2017 г.; 160 с.
4. Атлас инфекционных болезней: Владислав Иванович Лучшев, Сергей Николаевич Жаров, Владимир Владимирович Никифоров, Издательство Гэотар-Медиа, 2014 г.; 224 с.

Ағылшын тілінде:

Негізгі:

1. Harrison's Infectious Diseases / Kasper D. L., Fauci A. S.; McGraw-Hill, 3rd Edition, 2017.

Қосымша:

1. Oxford Handbook of Tropical Medicine / Eddleston M. [et al.]; Oxford University Press, 3 edition, 2008
2. Essentials of Clinical Immunology / Chapel H. [et al.]; Wiley-Blackwell Immunology / Male D., Brostoff J., Roth D. B., Roitt I. M.; Saunders / Elsevier, 6 edition, 2014

Travel and Tropical Medicine Manual / Jong E. C. [ed. by], Sanford Ch.; Saunders / Elsevier, 2017

Бағалау материалына дұрыс жауап үлгілері:

- 1-A
- 2-C
- 3-A
- 4-B
- 5-D
- 6-D
- 7-A
- 8-B
- 9-D
- 10-D